

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-15 ta' Settembru, 2023

Appell Inferjuri Numru 153/2022 LM

Jean Paul Attard (K.I. nru. 442978M)
(‘l-appellant’)

vs.

HSBC Bank Malta plc (C 3177)
(‘il-bank appellat’)

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mir-rikorrent **Jean Paul Attard (K.I. nru. 442978M)**, [minn issa ‘l quddiem ‘l-appellant’], mid-deċiżjoni mogħtija mit-Tribunal Industrijali [minn issa ‘l quddiem ‘it-Tribunal’], tat-23 ta’ Novembru, 2022, li permezz tagħha t-Tribunal iddeċieda li jilqa’ l-ewwel talba tar-rikorrent dwar tkeċċija ingusta, u filwaqt li ċaħad it-tieni talba rikorrenti, iddeċieda li ma kien hemm l-ebda trattament diskriminatorju fil-konfront tar-rikorrent, iżda sab

li kien hemm ksur tal-ftehim kollettiv da parti tal-bank intimat **HSBC Bank Malta plc (C 3177)** [hawnhekk 'il-bank appellat']. It-Tribunal ma laqax l-argument tar-rikorrent li t-Tribunal kellu jiddetermina li t-tkeċċija tiegħu mill-impjieg kienet waħda ingusta *ai termini* tal-artikolu 12(b)(i) tal-Ftehim Kollettiv, stante li l-imsemmi artikolu jitkellem dwar *Redundancies & Early Retirement*, u għalhekk fil-fehma tat-Tribunal ma setax japplika għal tkeċċija ingusta. It-Tribunal iddeċieda wkoll li s-socjetà intimata għandha tħallas lir-rikorrent kumpens ekwivalenti għal erbat elef Euro (€4,000), minflok l-ammont pretiż mir-rikorrent, jgħidieri somma ekwivalenti għal tliet snin salarju.

Fatti

2. Permezz tar-rikors ipprezentat quddiem it-Tribunal, ir-rikorrent spjega li huwa kien impjegat tal-bank intimat għal madwar għaxar snin, fil-kariga ta' *Senior Marketing Manager*. Qal li fit-2 ta' Mejju, 2018, bil-permess tal-*management* tal-bank, u in linea mal-Ftehim Kollettiv applikabbli, huwa ngħata *career break* bla ħlas biex jikseb iżjed esperjenza barra mill-bank, bil-ħsieb li meta jirritorna lura jkun jista' joffri servizz aħjar lill-bank intimat. Qal li dan il-*career break* kien ikkontemplat fil-Ftehim Kollettiv li kien vigenti dak iż-żmien, u dan kien japplika għar-rikorrent bħala impjegat tal-bank. Ir-rikorrent qal li huwa dejjem kien assigurat li meta jispiċċa dan il-perijodu ta' *leave*, huwa kien ser jingħata rwol fil-grad tiegħu b'doveri kompatibbli mal-kwalifiki u mal-esperjenzi tiegħu. Qal li meta huwa kien ser jirritorna fl-impjieg, minflok rwol b'doveri kompatibbli mal-grad tiegħu, il-bank intimat infurmah li ma kienx hemm xogħol adattat għalih fl-oqsma li r-rikorrent kien ikkwalifikat għalihom. Ir-rikorrent qal li sadanittant huwa gie mistieden mill-bank intimat japplika

għar-rwol ta' *Head of Business Management, Compliance*, minkejja li huwa la kellu l-kwalifiki u lanqas esperjenza f'dan ir-rwol. Qal li fid-29 ta' April, 2019 huwa ntabab jidhol lura fir-rwol li kellu qabel ingħata l-*career break*, iżda f'*support role* li ma kinitx kompatibbli mal-grad tiegħu. Ir-rikorrent spjega li d-doveri li ngħata ma kinux kompatibbli ma' rwol fi grad manigerjali, iżda ma' rwol klerikali. Qal li huwa ma kienx f'pożizzjoni li jaċċetta li jirritorna lura jaqdi doveri ferm inferjuri għal doveri kompatibbli ma' rwol manigerjali, u għalhekk l-impjeg tiegħu mal-bank intimat gie tterminat fit-2 ta' Mejju, 2019, taht il-pretest li r-rikorrent kien abbanduna l-post tax-xogħol. Ir-rikorrent qal li minkejja li huwa talab biex jithalla jagħmel ilment formali, huwa gie kategorikament imcaħhad milli jagħmel dan, minkejja li t-talba f'dan ir-rigward saret qabel gie tterminat l-impjeg tiegħu, u minkejja li din it-talba saret skont il-proċedura kkontemplata fil-Ftehim Kollettiv vigenti dak iż-żmien, kif ukoll kienet proċedura kkontemplata fil-*Human Resources Manual* tal-bank intimat, u kienet tissejjaħ *Individual Grievance Procedure*. Ir-rikorrent qal li l-*Individual Grievance Procedure* tiffirma parti mill-kundizzjonijiet tax-xogħol tiegħu bħala impjegat tal-bank intimat, u ksur ta' din il-kundizzjoni tax-xogħol igib miegħu s-sanzjonijiet ikkontemplati fil-Kap. 452 tal-Liġijiet ta' Malta. Qal li huwa ma setax jiġi kostrett jaċċetta impjeg fi grad inqas minn dak li kellu qabel, u għalhekk jemmen li l-bank intimat iddiskrimina bil-kbir fil-konfront tiegħu, kemm għaliex caħħdu milli jagħmel użu mill-*Individual Grievance Procedure*, kif ukoll għaliex f'istanzi oħra ma mexiex bl-istess mod ma' ħaddiema oħra. Ir-rikorrent qal li f'istanzi simili, il-bank intimat jew estenda l-*career break* jew offra *early retirement scheme* lil ħaddiema fl-istess sitwazzjoni. Qal li għalhekk il-bank intimat iddiskrimina kontra tiegħu, u din it-terminazzjoni tal-impjeg kienet

waħda ingusta. Permezz tat-talbiet tiegħu, ir-rikorrent talab li t-Tribunal jiddikjara li effettivament seħħet it-tkeċċija ingusta tiegħu minn mal-bank intimat, u għalhekk talab lit-Tribunal jillikwida l-kumpens għal din it-tkeċċija ingusta skont il-liġi, kif ukoll għall-ħlas tal-benefiċċji dovuti skont il-Ftehim Kollettiv vigenti dak iż-żmien. Talab ukoll li jiġi ddikjarat li l-bank mexa b' mod diskriminatorju kontra tiegħu, u għalhekk talab lit-Tribunal jillikwida l-kumpens dovut lilu *ai termini* tal-Kap. 452 tal-Liġijiet ta' Malta, u talab għal-likwidazzjoni tal-ammont dovut għal ħdax-il ġimgħa *notice* skont il-liġi.

3. Il-bank intimat fir-risposta tiegħu qal li mhux ikkontestat li r-rikorrent kien impjegat tiegħu bħala *Senior Marketing Manager*. Żied jgħid li lanqas m'huwa kkontestat li r-rikorrent ingħata *career break* b'effett mit-2 ta' Mejju, 2018, liema *career break* kien bla ħlas skont it-termini tal-Ftehim Kollettiv li kien vigenti bejn il-bank intimat u l-ħaddiema tiegħu. Qal li r-rikorrent, fir-rikors tiegħu naqas milli jgħid li meta talab il-*career break*, huwa kien ġie infurmat li ma kien hemm l-ebda garanzija li kien ser jingħata xi rwol partikolari wara li jagħmel perijodu barra, u lanqas ma ngħata l-garanzija ta' xi rwol partikolari. Il-bank intimat spjega li waħda mill-kundizzjonijiet tal-*career break* fil-fatt kienet li “[w]hilst a return role is guaranteed, we are unable to commit to what that role will be and you understand the risk associated with taking a career break with this in mind”. Il-bank intimat spjega li fl-istess *email*, ir-rikorrent ġie infurmat li kien fl-interess tiegħu li jzomm kuntatt mal-bank waqt il-perijodu tal-*career break*, kif ukoll li jibqa' aġġornat bit-tibdil li jkun qiegħed iseħħ, sabiex itejjeb il-prospetti li jiġi offrut rwol xieraq mar-ritorn tiegħu fuq il-post tax-xogħol. Il-bank intimat spjega li r-rikorrent kien aċċetta dawn it-termini, u kien baġħat jinforma lill-bank bid-data meta kien fi ħsiebu jibda l-*career break*. Il-

bank intimat qal li r-rikorrent ma zammx kuntatt regolari mal-bank waqt il-perijodu ta' *career break*, u fis-26 ta' April, 2019 ittiehdet l-inizjattiva li jsir kuntatt mar-rikorrent, fejn dan gie infurmat li fiz-żmien li huwa kellu jirritorna mill-*career break*, ma kien hemm l-ebda vakanza fis-sezzjoni tal-*marketing*, iżda kien ser ikun hemm rwoli oħra potenzjali li huwa seta' jikkonsidra, inkluż rwoli fi gradi għolja fil-bank. Il-bank intimat spjega li fl-istess *email*, ir-rikorrent gie infurmat li mar-ritorn tiegħu kien ser jingħata "*a temporary RBWM based role until a permanent role is identified.*" Il-bank qal li r-rikorrent wera d-dizappunt tiegħu għal dan, minkejja li huwa kien jaf mill-bidu li ma kien hemm l-ebda garanzija li fi tmiem il-*career break* kien ser jingħata l-istess rwol li kellu qabel, jew xi rwol partikolari. Il-bank spjega li f'*email* oħra tad-29 ta' April, 2019, ċertu David Perotti kien stieden lir-rikorrent jirritorna lura f'dan ir-rwol temporanju sakemm jinstab rwol permanenti għalih. Il-bank qal li dan ir-rwol il-ġdid li gie offrut lir-rikorrent, kien fl-istess dipartiment, fl-istess grad, bl-istess salarju u *reporting lines* li kellu r-rikorrent fir-rwol li kien jikkupa qabel il-*career break*. Il-bank spjega li r-rikorrent kellu jirritorna lura fit-2 ta' Mejju, 2019, iżda dan baqa' ma kkonfermax li kien ser jirritorna lura, u wera d-dizappunt tiegħu għal dak li kien gie offrut lilu mill-bank. Il-bank intimat qal li min-naħa tiegħu ma kellu l-ebda għażla għajr li jinforma lir-rikorrent li jekk ma kienx ser jirrapporta lura x-xogħol fid-data tat-terminazzjoni tal-*career break*, l-impjeg tiegħu kien ser jitqies li gie tterminat. Il-bank intimat qal li r-risposta tar-rikorrent għal dan kienet li huwa xtaq iressaq *grievance* skont il-Ftehim Kollettiv. Il-bank intimat qal li huwa kien informa lir-rikorrent li sabiex isir dan, huwa kellu l-ewwel jirritorna għax-xogħol bħala impjegat, imbagħad kien ikollu d-dritt li juża din il-proċedura. Il-bank intimat qal li r-rikorrent la wieġeb għal din l-*email* u lanqas

irritorna għax-xogħol, iżda baqa' jinsisti fuq li jingħata bidu għall-proċedura taħt il-Ftehim Kollettiv, u għalhekk il-bank intimat ma kellu l-ebda għażla għajr li jittermina l-impjieg tar-rikorrent. Il-bank intimat qal li għalhekk ma kien hemm l-ebda tkeċċija ingusta tar-rikorrent mill-impjieg, iżda kien hu li għażel li ma jirritornax lura għax-xogħol meta ntemm il-*career break* tiegħu. Il-bank intimat qal li lanqas ma seħhet xi forma ta' diskriminazzjoni mar-rikorrent, u lanqas m'huwa ċar fuq liema bażi dan qiegħed jallega li gie ddiskriminat mill-bank intimat.

Mertu

4. Fid-Dikjarazzjoni tal-Każ ipprezentata minnu, ir-rikorrent spjega li huwa kien beda l-impjieg tiegħu mal-bank intimat fit-22 ta' Settembru, 2009. Qal li tul is-snin huwa okkupa rwoli differenti fejn b'mod kontinwu ngħata *performance and behaviour ratings* tajbin ħafna. Qal li huwa ħadem mal-bank intimat fi tliet pajjiżi barra minn Malta, u kien jifforma parti mit-*talent pool* tal-bank. Qal li f'Marzu tal-2018, ftit ġimgħat biss qabel kellu jibda l-*career break* tiegħu, huwa kien gie rikonoxxut mill-bank intimat bħala wieħed mir-rebbieħa tal-*Employee of the Year Awards*. Ir-rikorrent qal li l-aħħar kariga tiegħu fil-bank intimat kienet ta' *Senior Marketing Manager*. Qal li huwa applika għal *career break* sabiex ikollu opportunitajiet javvanza fil-karriera bankarja tiegħu, u t-talba tiegħu giet milqugħa mid-dirigenti tal-bank, minkejja li kien gie suggerit lilu li jipposponi d-data tat-tluq temporanju tiegħu sat-2 ta' Mejju, 2018. Qal li tul il-*career break* tiegħu huwa kien fuq *leave* mingħajr ħlas, u tul dan iż-żmien huwa żamm kuntatt regolari mal-bank, baqa' jirċievi ċ-ċirkolarijiet li jinħarġu mill-bank, u anki attenda l-attivitajiet soċjali li kien ikun mistieden għalihom. Qal li

huwa għamel dan bil-ħsieb li jkun ippreparat bl-aħjar mod possibbli meta jiġi biex jirritorna lura fil-post tax-xogħol tiegħu. Qal li f'dan iż-żmien ukoll huwa kien talab li jiltaqa' mal-Kap tad-Dipartiment tar-Rizorsi Umani, iżda t-talba tiegħu ma ġietx milqugħa. Qal li f'Marzu tal-2019, ikkuntattjah kollega mill-bank, li kien talbu jikkonferma jekk kinitx l-intenzjoni tiegħu li jirritorna fl-impjieg mal-bank fi tmiem il-*career break*, u r-rikorrent qal li huwa kien ikkonferma dan.

5. Ir-rikorrent zied jgħid li eventwalment kien sar kuntatt miegħu minn impjegati fit-Taqsima tar-Rizorsi Umani, fejn kien ġie stabbilit li l-korrispondenza tiegħu dwar il-*career break* kienet intilfet; fejn huwa għamel diversi proposti ta' rwoli fid-dawl tal-esperjenza u l-kwalifiki akkademici tiegħu, iżda ġie nformat li l-proposti tiegħu ma setgħux jintlaqgħu; fejn huwa ġie mistoqsi kienx interessat fil-kariga ta' *Relationship Manager* fi grad ekwivalenti għal tiegħu, iżda minkejja li kkonferma l-interess tiegħu f'din il-kariga, ma sema' xejn dwar dan; fejn ġie sugġerit lilu li japplika għall-kariga ta' *Head of Business Management, Compliance*, liema kariga huwa la għandu ħiliet u lanqas kwalifiki għaliha; fejn intalab imur lura fid-dipartiment li kien jaħdem fih preċedement fi rwol ta' *support*, liema xogħol ir-rikorrent qal li huwa tal-anqas żewġ gradi inqas mir-rwol li kien jokkupa qabel. Ir-rikorrent qal li meta huwa rrisponda li din il-proposta ma kinitx aċċettabbli għalih, huwa ġie nformat li f'każ li jonqos milli jipprezenta ruħhu għax-xogħol fit-2 ta' Mejju, 2019, kien ser jiġi meqjus li abbanduna l-impjieg tiegħu. Ir-rikorrent qal li t-talbiet tiegħu sabiex jagħmel użu mill-proċedura ta' *grievance* ġew injorati min-naħa tal-bank intimat, sakemm fit-2 ta' Mejju, 2019, għall-ħabta tat-2:43pm, meta l-gurnata tax-xogħol tiegħu kienet għadha ma spiċċatx, huwa ġie nformat li l-impjieg

tiegħu mal-bank intimat kien qiegħed jigi tterminat. Ir-rikorrent qal li huwa ħass li kien qiegħed jigi diskriminat, għaliex ħaddiema oħra li wkoll ingħataw *career break*, ma rċevewx l-istess trattament mill-bank intimat meta rritornaw lura fl-impjieg. Qal li meta ntemm il-*career break* ta' impjegati oħra, il-bank ra kif għamel biex ġenwinament jgħinhom isibu post fil-grad li kellhom, jew estendilhom il-*career break* bit-tama li dawn jerggħu jigu impjegati mal-bank aktar 'il quddiem, u fejn iċ-ċirkostanzi kienu tali li l-bank ma kellux bżonn aktar is-servizzi ta' dawn l-individwi, il-bank offra skema ta' irtirar kmieni hekk kif jikkontempla l-Ftehim Kollettiv. Qal ukoll li meta impjegati oħra talbu biex jagħmlu użu mill-proċedura tal-*grievance*, il-bank laqa' dawn it-talbiet u anki ħallihom jagħmlu użu mill-proċedura ta' *individual grievance* li qegħda kkontemplata fil-Ftehim Kollettiv. Qal li dan ma ġarax fil-każ tiegħu, u meta talab biex jagħmel *grievance* bl-għajnuna tal-*union* li huwa kien membru tagħha, il-bank qabad u tterminalu l-impjieg.

6. Ix-xhud **David Perotti**, prodott mill-bank intimat, ta d-depożizzjoni tiegħu quddiem it-Tribunal, fejn spjega li hu ilu jaf lir-rikorrent sa minn meta dan beda jaħdem il-bank, u żied jgħid li kien hu l-persuna responsabbli mir-reklutaġġ tar-rikorrent. Qal ukoll li l-bank investa ħafna fir-rikorrent, u anki offrielu esperjenzi ta' xogħol barra minn Malta. Qal li wara numru ta' snin, ir-rikorrent talab *career break*, u spjega li dan it-tip ta' *leave* ma jingħatax bi dritt lil kull min japplika għalih, iżda huwa fid-diskrezzjoni tal-bank. Qal li r-rikorrent talab dan il-*break* sabiex ikun jista' jmur jaħdem f'post ieħor sabiex ikabbar l-esperjenza tiegħu, bil-ħsieb li eventwalment ikun jista' jirritorna fl-impjieg li kellu mal-bank intimat. Qal li l-klawsola relattiva fil-Ftehim Kollettiv tipprovdi għal dan il-*leave* speċjali bil-kundizzjoni li l-impjegat ma jmurx jaħdem fis-settur tas-servizzi

finanzjarji waqt li jkun bil-*career break* tiegħu. Ix-xhud qal li meta r-rikorrent applika għal *career break*, kien ġie infurmat li dan kien għal perijodu massimu ta' tnax-il xahar, u li kien hemm element ta' riskju marbut ma' dan il-*leave* għaliex ma seta' jiġi ggarantit l-ebda rwol lill-impjegat li jkun ħa dan il-*leave* speċjali mar-ritorn tiegħu fuq il-post tax-xogħol. Ix-xhud spjega li jkun hemm istanzi meta rwol partikolari jimtela minn persuna oħra waqt il-perijodu tal-*career break* ta' xi individwu, u huwa għalhekk li min japplika għal dan il-waqfien temporanju mill-impjieg ikun qiegħed jiehū ċertu riskju. Ix-xhud kompli jgħid li meta kien wasal biex jiskadi l-perijodu ta' waqfien temporanju mill-impjieg tar-rikorrent, kien sar kuntatt miegħu sabiex jiġi stabbilit li dan kien fi ħsiebu jirritorna fl-impjieg, kif ukoll sabiex jiġi stabbilit xi rwol kien ser jibda jaqdi mar-ritorn tiegħu fl-impjieg. Ix-xhud qal li meta r-rikorrent ġie offrut *supporting role* fid-dipartiment tal-*marketing*, il-ħsieb ma kienx li dan jingħata xi kariga fi grad inferjuri għal dak li r-rikorrent kellu qabel, iżda li dan jiġi offrut esperjenza ta' xogħol sakemm eventwalment ikun jista' jassumi rwol aktar permanenti. Ix-xhud qal ukoll li r-rikorrent kien ser jitħalla bl-istess salarju, bl-istess grad u bl-istess *reporting lines* li kellu qabel ma telaq. Qal li r-rikorrent kien diżappuntat b'din l-offerta tal-bank, u kiteb *email* sabiex jesprimi dan. Ix-xhud qal li r-rikorrent kien ġie mwissi li f'każ li jonqos li jirrapporta għax-xogħol fit-2 ta' Mejju, 2019, il-bank intimat kien ser iqis dan bħala abbandun tal-post tax-xogħol, bil-konsegwenza li l-impjieg tar-rikorrent jiġi tterminat.

7. Għad-domandi li sarulu in kontro-eżami, dan ix-xhud qal li r-rikorrent applika għal *career break* fl-2018, u dan kellu jibda fis-17 t'April, 2018, iżda kien hemm bżonn li jsir xi xogħol fid-dipartiment fejn kien jaħdem ir-rikorrent, u għalhekk dan ġie pospost b'ġimagħtejn, u r-rikorrent beda l-*career break* fit-2

ta' Mejj, 2018. Żied jgħid li effettivament ir-rikorrent kellu jidħol lura mill-*career break* fit-2 ta' Mejj, 2019. Qal li l-prassi biex wieħed jidħol lura għax-xogħol hija li jkun hemm diskussjonijiet bejn il-bank u l-individwu dwar ir-rwoli proposti għall-persuna li tkun ser tirritorna fl-impjeg. Qal li meta saret din il-komunikazzjoni mar-rikorrent, dan kien wiegeb li r-rwoli proposti ma kinux jgħoddu għalih, u li huwa kien qiegħed jagħmel xogħol utili ħafna fil-'*country's sovereign wealth fund*', u għalhekk ma kienx tal-fehma li l-opportunitajiet offruti lil mill-bank kienu jilħqu l-aspettattivi tiegħu. Ix-xhud qal li huwa ma jaqbilx li r-rwol offrut lir-rikorrent kien fi grad inferjuri minn dak li kellu qabel ma ngħata l-*career break*. Qal ukoll li ħadd ma spjega lir-rikorrent eżattament x'kien mistenni li jagħmel mar-ritorn tiegħu fuq il-post tax-xogħol. Kompla jgħid li r-rikorrent wera ruħu diżappuntat hekk kif sema' l-kelma "*supporting role*", u mill-ewwel qal li ma kienx kuntent b'dak li kien qiegħed jiġi propost mill-bank intimat. Ix-xhud qal ukoll li r-rikorrent kien ser iżomm l-istess salarju li kellu qabel telaq fuq il-*career break*. Ix-xhud ikkonferma li ħafna mis-*supporting roles* fi ħdan il-bank ikunu fil-grad klerikali, u qal li f'ħafna mir-rwoli fil-livell manigerjali ma jkunx hemm *supporting roles*. Qal ukoll li kien biss madwar jumejn qabel kellu jidħol lura fl-impjeg, li r-rikorrent kien wera l-intenzjoni li jiftaħ *grievance procedure* permezz tal-*union* li tirrappreżentah. Ix-xhud spjega in kontro-eżami, li persuni fis-sitwazzjoni tar-rikorrent u li ma jkunux qegħdin jattendu għax-xogħol, jitqiesu li abbandunaw l-impjeg tagħhom f'każ li dawn jonqsu milli jidħlu lura għax-xogħol wara l-perijodu tal-*leave* tagħhom.

8. Xhud ieħor li ta d-depożizzjoni tiegħu quddiem it-Tribunal kien **Tonio Mallia**, *Acting Head of Marketing* mal-bank intimat, li qal li fis-sena 2018, ir-rikorrent kien talab *career break* għal perijodu ta' sena. Qal li meta wasal iż-

żmien biex ir-rikorrent jirritorna fl-impjieg, kienu saru diskussjonijiet interni sabiex jiġi stabbilit xi rwol kien ser jaqdi r-rikorrent mar-ritorn tiegħu fil-bank, u spjega li wieħed mir-riskji li impjegat jiffaċċja meta jieħu *career break*, huwa li dan ma jkollu l-ebda garanzija tar-rwol li ser ikollu jibda jaqdi mar-ritorn tiegħu fuq il-post tax-xogħol. Qal li huwa ma sema' xejn mingħand ir-rikorrent, iżda kien kellmu David Perotti li kien staqsieh kienx ser ikun hemm xogħol għar-rikorrent f'każ li dan imur jaħdem lura fid-Dipartiment tal-*Marketing*. Qal li waħda mill-problemi li kien hemm dak iż-żmien, kienet li ma setgħetx tiżdied il-*head count* tal-impjegati.

9. Quddiem it-Tribunal xehed ukoll **Ray Ellul**, Kap Eżekuttiv tan-National Development Social Fund (NDSF), li spjega li din hija aġenzija governattiva li tamministra l-flus ġejjin mill-iskema ta' ċittadinanza b'investiment. Qal li r-rikorrent kien beda jaħdem ma' din l-aġenzija fis-26 ta' Marzu, 2018 b'kuntratt definit ta' tliet snin. Qal li r-rikorrent ġie ingaġġat wara li kien hemm sejha pubblika, u f'dan ir-rwol huwa kien sugġett għal terminu ta' *probation* ta' sena. Qal li għalhekk il-perijodu ta' prova tar-rikorrent spicċa fil-25 ta' Marzu, 2019. Ix-xhud spjega li kien hemm qbil intern li l-kuntratti tal-impjegati kollha jiġu mġedda għal perijodu ta' tliet snin oħra, inkluż tar-rikorrent. Ix-xhud qal li l-aġenzija kienet taf li r-rikorrent kien talab *career break* mill-impjieg li kellu qabel, u li dan kien ġie mġharraf li wara l-perijodu ta' prova, l-impjieg tiegħu seta' jkompli. Qal ukoll li r-rikorrent wera l-intenzjoni li jkompli jaħdem mal-NDSF. Qal ukoll li l-aġenzija fehmet li r-rikorrent kien talab il-*career break* mill-impjieg li kellu mal-bank għal raġunijiet ta' sigurtà tal-impjieg.

10. Ir-rikorrent **Jean Paul Attard**, fl-*affidavit* tiegħu spjega li huwa kien beda l-impjieg tiegħu mal-bank intimat fit-22 ta' Settembru, 2009 bħala *European Management Trainee*, u huwa kien jintbagħat jaħdem barra l-pajjiż. Qal li tul is-snin huwa okkupa diversi rwoli differenti, u ngħata *performance & behaviour ratings* tajbin ħafna. Qal li l-aħħar kariga tiegħu mal-bank intimat kienet bħala *Senior Marketing Manager* mill-2015 'il quddiem. Qal li huwa talab *career break* fis-7 ta' Frar, 2018, u din it-talba ntlagħhet fil-5 ta' Marzu, 2018, originarjament b'effett mis-17 ta' April, 2018, u sussegwentement b'effett mit-2 ta' Mejju, 2018, minħabba l-esigenzi tal-bank. Qal li matul il-perijodu ta' dan il-*leave*, huwa żamm kuntatt regolari mal-bank intimat, talab u beda jirċievi kull ċirkolari li tinħareġ, u anki kien ikun infurmat bl-opportunitajiet ta' xogħol li joffri l-bank intimat. Qal ukoll li minn Ġunju tal-2018, huwa pprova jiltaqa' formalment ma' Caroline Buhagiar Klass, il-Kap tad-Dipartiment tar-Riżorsi Umani sabiex jibni relazzjoni professjonali magħha, iżda t-twegiba tagħha kienet li kienu ser jiltaqgħu wara l-perijodu ta' *leave* tar-rikorrent. Qal li fit-8 ta' Marzu, 2019, kien ċempillu Tonio Mallia, kollega tiegħu mid-Dipartiment tal-Marketing, li kien staqsieh kienx fi ħsiebu jirritorna fl-impjieg mal-bank, u huwa kien ikkonferma li l-intenzjoni tiegħu kienet li jirritorna fl-impjieg. Qal li imbagħad fit-22 ta' Marzu, 2019, kienet ikkuntattjatu Loredana Mallia, mid-Dipartiment tar-Riżorsi Umani tal-bank, li kienet staqsietu x'kien fi ħsiebu jagħmel ladarba jispicċa l-*career break*, u huwa kien infurmaha li kien fi ħsiebu jirritorna fl-impjieg tal-bank, u kien għamlilha diversi proposti dwar oqsma fil-bank fejn huwa seta' jagħti l-aħjar servizz, fosthom fid-Dipartiment tal-Komunikazzjoni, fil-Marketing, fl-Operations, u fil-Corporate Social Responsibility. Qal li Mallia iżda kienet infurmatu li l-bank ma kellu l-ebda vakanzi f'dawk l-oqsma, u kienet

staqsietu jekk kienx interessat fil-grad ta' *Relationship Manager*, li essenzjalment kien l-istess grad li kellu qabel. Qal li huwa kkonferma l-interess tiegħu, u kien ġie imwiegħed li kellu jikkuntattjah Nicholas Elias, il-Kap tad-Dipartiment il-ġdid fejn kien ser jibda jaħdem. Qal li fil-fatt huwa ntlab jissottometti kopja aġġornata tas-CV tiegħu. Ir-rikorrent kompli jgħid li f'dik l-istess ġimgħa kien iltaqa' ma' David Perotti f'attività soċjali, u dan kien talbu jżommu aġġornat dwar dak li kien ser jagħmel. Qal ukoll li Nicholas Elias baqa' ma kkuntattjahx, u għalhekk huwa reġa' kkomunika ma' Loredana Mallia u infurmaha b'dan. Qal li fl-10 ta' April, 2019, reġgħet ikkuntattjatu Loredana Mallia, li kienet qaltli li kellha proposta aħjar għalih, għaliex kien hemm vakanti l-post ta' *Head of Business Management*, u heggitu japplika sabiex jiġi intervistat. Qal li huwa ma kellu l-ebda għarfien dwar *compliance*, u wara li qara l-*job description* li bagħtitli Loredana Mallia, huwa ħass li ma kellux il-ħiliet meħtieġa biex jimla din il-kariga. Qal ukoll li sadanittant kien ikkomunika miegħu David Perotti diversi drabi, u dan kien wiegħdu li ser jintervjeni hu fil-kwistjoni. Qal iżda li fis-26 ta' April, 2019, Perotti kien bagħatlu *email* fejn kien infurmah li l-perijodu ta' *career break* kien ser jispiċċa fi żmien tliet ijiem ta' xogħol, u li dan il-perijodu ma setax jiġi mġedded, u għalhekk ipproponielu li b'mod temporanju jieħu *retail banking and wealth management role* sakemm ikun hemm vakanza aktar permanenti għalih. Qal li huwa wera d-dizappunt tiegħu għal din il-proposta, u fid-29 ta' April 2019, Perotti reġa' kkuntattjah u qallu li huwa seta' jirritorna fi rwol fejn joffri "*support*". Qal li huwa wiegħeb li din il-proposta ma kinitx aċċettabbli għalih, u għalhekk ġie mhedded li jekk ma jirritornax lura x-xogħol wara l-*career break*, huwa kien ser jiġi meqjus li abbanduna l-impjieg. Qal li kien hawn li huwa daħhal ilment formali u informa

lil Perotti li kien fi ħsiebu jibda proċeduri ta' *grievance*. Ir-rikorrent kompli jgħid li bħala stat ta' fatt, *support roles* qatt ma jimtlew minn persuni fi gradi manigerjali jew eżekuttivi, iżda minn impjegati fil-livell klerikali. Qal li r-risposta ta' Perotti kienet li jekk huwa jirritorna lura fl-impjieg fit-2 ta' Mejju, 2019, bħala impjegat tal-bank huwa kellu d-dritt li jiftaħ proċeduri ta' *grievance*. Komplu jgħid li fit-2 ta' Mejju, 2019, qabel tmiem il-ġurnata tax-xogħol, il-bank kien infurmah li l-impjieg tiegħu kien qiegħed jiġi tterminat. Ir-rikorrent kompli jgħid li fit-22 ta' Mejju, 2019, il-bank ippubblika internament opportunità ta' impjieg għal *Head of Operations* fid-Dipartiment tal-Operat. Qal li huwa ġie infurmat bit-terminazzjoni tal-impjieg tiegħu mill-Aġenzija JobsPlus, bir-raġuni tat-tmiem tal-impjieg tkun li huwa abbanduna l-post tax-xogħol. Qal li fl-10 ta' Ottubru, 2019, il-bank intimat għalaq numru ta' fergħat, naqqas is-servizzi offruti minnu, u ħareġ skemi godda ta' irtirar volontarju. Qal li lilu l-bank ċaħħdu mid-dritt li jidħol lura għax-xogħol fuq kuntratt permanenti, u fil-preżent huwa għandu biss kuntratt temporanju ta' impjieg. Qal li l-bank tellfu wkoll mill-opportunità li javvanza fil-karriera tiegħu fi rwol li joffri kundizzjonijiet u pakkett finanzjarju aħjar minn dak li għandu jew li qatt jista' jkollu fir-rwol li jikkupa fil-preżent. Qal li huwa tilef ukoll il-protezzjoni u s-sigurtà fl-impjieg li kien igawdi qabel, għaliex il-bank intimat ma jistax jagħmel *redundancies*. Qal li kellu wkoll ċerti benefiċċji bħala impjegat tal-bank intimat, fosthom assigurazzjoni fuq is-saħħa u rati ta' imghaxijiet vantaġġużi ħafna, u f'każ ta' bżonn mediku seta' jibbenefika wkoll minn *leave* mediku speċjali. Qal li huwa għalhekk jemmen li safa diskriminat, għaliex il-bank intimat mexa b' mod differenti ma' impjegati oħra li wkoll ingħataw *career break* bħalu, tant hu hekk li ħafna minn dawn il-ħaddiema ngħataw rwol fil-grad li kellhom qabel, jew inkella ġew offruti skema

ta' irtirar volontarju mill-bank, liema skema hija kkontemplata fil-Ftehim Kollettiv. Qal li haddiema oħra li bħalu talbu li jithallew iressqu *grievance*, tħallew jużaw din il-proċedura mill-bank intimat, iżda fil-każ tiegħu meta talab biex jagħmel *grievance*, il-bank qabad u tterminalu l-impjieg tiegħu. Ir-rikorrent qal li dan fisser li huwa safa mcaħhad mid-dritt li jigi rappreżentat minn ufficjal tal-*union* tal-għażla tiegħu.

11. Għad-domandi li sarulu in kontro-eżami, ir-rikorrent wieġeb li r-raġuni għalfejn huwa talab *career break*, kienet sabiex huwa jwessa' l-esperjenza tiegħu, u jkun jista' jagħti servizz aħjar lill-bank fejn kien impjegat. Qal li ma jaqbilx li bl-offerti proposti mill-bank qabel ma kellu jidhol lura mill-*career break*, il-bank kien qiegħed jipprova jakkomodah b'xi mod. Qal li safejn jaf hu, rwoli ta' *support* dejjem kienu jimtlew minn haddiema fil-grad klerikali, u li għalhekk dak propost ma kienx aċċettabbli għalih. Qal ukoll li l-bank ma setax iqiegħed persuna fi grad manigerjali fi rwol klerikali. Qal li huwa hassu urtat għaliex intalab jirritorna fl-impjieg fil-bank mingħajr ma kien hemm rwol definit għalih, u l-agħar haġa kienet li meta huwa wera nuqqas ta' qbil ma' dak propost, huwa ġie mkeċċi mill-impjieg. Qal ukoll li meta huwa tkellem ma' Loredana Mallia, din offrietlu li japplika għall-vakanzi li kien hemm, u huwa ma ġie offrut l-ebda rwol. Qal ukoll li filwaqt li skemi ta' irtirar volontarju huma fid-diskrezzjoni tal-bank, f'każ li l-bank jiddeċiedi li m'għadx hemm bżonn is-servizzi ta' persuna partikolari, m'hemmx bżonn li jkun hemm żmien meta tinfetaħ skema bħal din. Ir-rikorrent semma wkoll persuni li damu fuq *career break* għal aktar minn tnax-il xahar, u l-bank intimat iffacilita r-ritorn tagħhom lura fuq il-post tax-xogħol.

Id-Deciżjoni Appellata

12. Permezz tad-deciżjoni mogħtija fit-23 ta' Novembru, 2022, it-Tribunal iddecieda li l-ewwel talba tar-rikorrent għandha tiġi milqugħa, filwaqt li t-tieni talba tiegħu giet miċhuda, u r-rikorrent ġie mogħti kumpens ta' €4,000, u dan wara li għamel is-segweni konsiderazzjonijiet:

“Konsiderazzjonijiet tat-Tribunal

Il-kwistjoni odjerna hija msejsa fuq allegazzjoni ta' trattament diskriminatorju u allegazzjoni ta' tkeċċija ingusta. Matul dawn il-proċeduri ħareġ biċ-ċar illi r-rikorrent ħareġ fuq career break matul l-impjeg tiegħu mal-bank, u dan skont dak li jipprovdni l-ftehim kollettiv viġenti, u nqala' diżgwid bejn il-partijiet fir-rigward tal-modalità tar-ritorn tar-rikorrent lura għax-xogħol wara tmiem dan il-perijodu.

Rigward l-istqarrija tal-fatti tal-kwistjoni odjerna ma jidhirx li kien hemm xi diżgwid straordinarju bejn il-partijiet, iżda hija biss il-konsegwenza ta' tali fatti u l-mod kif dawn ġew segwiti minn kull parti illi qed twassal għall-pern ta' dina l-kwistjoni.

Dan it-Tribunal sejjer l-ewwel u qabel kollox iqis l-allegazzjoni ta' trattament diskriminatorju.

Primarjament, dan it-Tribunal ma jista' jsib li kien hemm l-ebda diskriminazzjoni fir-rigward ta' kif ir-rikorrent ġie trattat fis-sens li ma ġietx ikkunsidrata estensjoni tal-career break tiegħu, jew li jingħata għotja fuq l-iskema tal-irritrar volontarju bħalma jallega sar ma' ħaddieħor. L-ewwel nett, ma nġiebet l-ebda prova quddiem it-Tribunal li fil-fatt dan ma kienx minnu – minkejja li ssemew xi ismijiet f'dan ir-rigward, it-Tribunal ma jistax jistrieħ fuq detto del detto u abbażi ta' dan issib li saret xi forma ta' diskriminazzjoni. Fuq kollox, jiġi nnutat ukoll il-ftehim kollettiv innifsu, minn fejn fl-aħħar nett toħroġ il-possibilità tal-career break, turi biċ-ċar illi mhux talli d-diskrezzjoni ta jingħatax jew le l-career break qiegħda f'idejn il-bank intimat, iżda wkoll li l-massimu huwa ċarament imniżżel bħala wieħed ta' tnax-il xahar.

Fir-rigward tal-allegata diskriminazzjoni fl-azzjoni tal-bank fejn allegatament ċaħdet lir-rikorrent jissottometti grievance, jiġi nnutat li fix-xhieda tiegħu, ir-rikorrent, meta ħassu urtat bl-azzjonijiet tal-bank intimat, informa lis-Sur Perotti li qiegħed jissottometti grievance, liema dikjarazzjoni ġiet milqugħa b'ordni li r-rikorrent jirritorna għax-xogħol sabiex tali grievance tiġi diskussa, partikolarment stante li tali grievance ġiet sottomessa permezz ta' email f'tit jiem qabel id-data li kellu jirritorna,

li intant kellha tkun l-għada ta' festa pubblika. F'dan ir-rigward, ir-rikorrent jinsisti li ġie ddiskriminat għaliex il-grievance tiegħu ma ġietx milqugħa. Madanakollu, imkien ma ħareġ illi l-bank irrifjuta li jilqa' l-grievance tar-rikorrent. Anzi minn hekk, is-Sur Perotti infurmah li din ser tiġi ttrattata mar-ritorn tiegħu lura x-xogħol kif pjanat, li kienet għal jumejn oħra mid-data tal-korrispondenza in kwistjoni.

Dan it-Tribunal jinnota li jekk ir-rikorrent kellu diżgwid f'dan ir-rigward minħabba dak li seta' ġenwinament emmen dwar l-irwol ta' support offrut lilu, ma jistax jingħad li huwa mexa b'mod korrett jew wisq anqas professjonali f'dan ir-rigward. Anzi, l-aġir tiegħu kien ferm diżappuntanti f'għajnejn dan it-Tribunal, meta minkejja d-diżappunt tiegħu unilateralment iddeċieda li ma jirrapportax għax-xogħol fil-jum miftiehem, mingħajr ebda spjegazzjoni. Minkejja li dan it-Tribunal jista' jifhem li din setgħet kienet forma ta' protesta min-naħa tar-rikorrent, kien ikun ferm aktar għaqli li kieku rrapporta fuq il-post tax-xogħol, insista fuq il-grievance tiegħu direttament mal-HR, u saħansitra anke rrifjuta li jwettaq id-dmirijiet mitluba minnu f'forma ta' 'sit-in protest' jekk ħass li l-irwol offrut lilu kien tant inferjuri għall-grad tiegħu, iżda mhux jgħib mingħajr preavviz meta diġà kien ilu nieqes minn fuq il-post tax-xogħol għal sena sħiħa.

B'hekk, dan it-Tribunal ma jistax isib li kien hemm xi forma ta' diskriminazzjoni f'dan ir-rigward. Filwaqt li d-deċiżjoni li l-bank jittermina l-impjeg tar-rikorrent, sew jekk kinitx ġusta jew inġusta, hija għal kollox separata mid-deċiżjoni tiegħu li jaċċetta jew jiċċhad il-grievance tar-rikorrent. Id-deċiżjoni tat-terminazzjoni tal-impjeg ittiegħdet stante l-fatt li r-rikorrent volontarjament għażel li ma jirrapportax għax-xogħol, hekk kif se jiġi kkunsidrat aktar 'l isfel, u għaldaqstant ma jkunx għaqli li dan it-Tribunal jiddeċiedi u jsib li saret xi forma ta' diskriminazzjoni f'dan ir-rigward, għaliex is-sur Perotti kien informa lir-rikorrent li l-grievance tiegħu kienet se tiġi milqugħa, iżda li kien hemm bżonn li jirrapporta għax-xogħol, u dan fil-jum stabbilit. Intant, dan it-Tribunal ma jistax ma jikkonkludix li, kieku r-rikorrent fil-fatt irritorna għax-xogħol, is-sitwazzjoni setgħet kienet differenti. Filwaqt li t-Tribunal għandu jistrieħ fuq fatti u mhux preżunzjonijiet u/jew spekulazzjonijiet, hija preżunzjoni li l-bank ma kienx se jaċċetta l-grievance tar-rikorrent daqs kemm hija preżunzjoni li l-bank seta' aċċettaha li kieku r-rikorrent irritorna għax-xogħol. Għaldaqstant, u wara analiżi bbażata fuq il-balance of probabilities skont il-fatti hekk kif dedotti quddiem dan it-Tribunal, il-bank wera sa livell sodisfaċenti li kien se jkun hemm presegwiment tal-grievance li kieku r-rikorrent irritorna għax-xogħol kif miftiehem.

Is-surriferit huwa distint mill-fatt tat-terminazzjoni nnifisha, u għaldaqstant il-kwistjoni tal-allegata diskriminazzjoni għandha tiġi evalwata indipendentement mill-allegata tkeċċija inġusta.

B'hekk, dan it-Tribunal sejjer issa jikkunsidra l-allegazzjoni ta' tkeccija ingusta.

Fix-xhieda tiegħu, ir-rikorrent jinsisti illi huwa kellu kull intenzjoni li jirritorna għax-xogħol fi tmiem il-career break tiegħu, u intant jinsisti li tali career break ittiegħed sabiex anke jipprovidi titjib fix-xogħol tiegħu fi ħdan il-bank innifsu. Jgħid ukoll illi kien proattiv fil-perijodu ta' tmiem tali career break u ddiskuta mad-dipartiment tar-rizorsi umani ċerti rwoli possibbli illi seta' rritorna fihom, filwaqt li kien konxju illi kien hemm ċans li l-irwol li kellu qabel ma kiex jibqa' vakanti.

B'danakollu, il-bank donnu ried jagħti lil dan it-Tribunal x'jifhem illi tali attentati min-naħa tar-rikorrent kienu fait accompli fejn huwa ma kellu l-ebda intenzjoni li jirritorna lura lejn il-bank, u li jkompli fuq ix-xogħol li kien qiegħed iwettaq mal-aġenzija li magħha ħadem matul il-career break tiegħu, u dan għar-raġuni illi huwa kien daħal għal impjeg definittiv ta' tliet snin u li l-perijodu ta' prova skont l-istess kuntratt kien laħaq għadda b'numru ta' ġimgħat sad-data tar-ritorn tar-rikorrent lura l-bank, li b'hekk l-abbandun ta' dan il-kuntratt seta' swieh mal-€47,000 f'penali. Ir-rikorrent jinsisti li dan xejn m'huwa minnu li intant il-kuntratt kellu inseriti fih exit clauses għat-tluq tiegħu.

Fl-ewwel lok, filwaqt li dan it-Tribunal ġie rinfaccjat b'teżijiet opposti fir-riwgard tal-intenzjonijiet tar-rikorrent f'dan il-punt, ma jistax jiġi innegat illi fir-realtà huwa daħal għal kuntratt ta' impjeg b'terminu fiss ta' 3 snin, filwaqt li kien ben konxju illi l-career break tiegħu kienet għal perijodu ta' sena biss (u fuq kollox, il-ftehim kollettiv huwa ċar fi kliemu li tali perijodu huwa l-"maximum"). Lanqas ma jreġi l-argument li l-perijodu ta' prova kien ta' sena, li jikkorrispondi mat-tul tal-career break, għaliex il-kuntratt tal-NDSF tnieda f'Marzu 2018, filwaqt li l-career break kien minn Mejju 2018 sa Mejju 2019, u għaldaqstant fi tmiem il-career break, il-perijodu ta' prova kien se jkun ilu li ntemm. Jekk ukoll kien ikun hemm xi lok ta' dubju, jiġi innotat ili d-data tal-bidu tal-impjeg (Marzu 2018) hija miktuba bl-idejn fuq l-istess kuntratt, u b'hekk ma jistax jingħad li saret bi żvista meta ġie pprintjat il-kuntratt oriġinarjament, u ma nbidlet qatt, u fil-fatt l-użanza li dik li tissejjaħ "commencement date" tinkiteb bl-idejn hija komuni sabiex fil-fatt ikun hemm ċertezza f'dan ir-rigward meta jibda miexi l-perijodu ta' prova. Jingħad ukoll illi l-exit clauses li jsemmi r-rikorrent ma ġew citati imkien, u fil-fatt ma jidhru imkien fl-istess kuntratt. Lanqas ma jista' jiġi skartat il-fatt illi Ray Ellul xehed illi wara l-ewwel sena tal-impjeg tar-rikorrent mal-aġenzija, l-istess rikorrent wera x-xewqa li jkompli jaħdem mal-aġenzija.

Nonostante dan, filwaqt li dan it-Tribunal jinnota l-fatt li r-rikorrent daħal għal kuntratt ta' dan it-tip li ma jreġix mal-kundizzjonijiet u t-terminu tal-career break hekk kif maqbul mal-bank, u li hemm lok li tali fatti jikxfu fir-realtà x'kienu l-intenzjonijiet

tiegħu, it-tmiem potenzjali tal-istess kuntratt estern u l-konsegwenzi finanzjarji peżanti li seta' jgħib miegħu hija kwistjoni u deċiżjoni personali tar-rikorrent li ma kellha jkollha l-ebda effett fuq id-deċiżjoni tat-terminazzjoni tal-impjeg min-naħa tal-bank intimat.

B'danakollu, min-naħa tal-bank innifsu jidher li kien hemm nuqqas ta' organizzazzjoni fil-preparamenti tal-wasla tar-rikorrent lura għax-xogħol. Filwaqt li d-data prevvista kienet fissa bi qbil, jidher li kien hemm xi rwoli li ġew diskussi mar-rikorrent iżda li ma sar xejn fuqhom. David Perotti jixhed illi filwaqt li tali proċess kien qiegħed jiġi direġit minn membru tad-dipartiment tal-HR li kienet qed tipprepara biex tirreżenja, huwa ħa r-riedni fuq din il-materja odjerna iżda ż-żmien tar-ritorn tar-rikorrent kien qrib ferm, u li kien għalhekk li s-Sur Perotti talab lir-rikorrent jidhol f'support role mad-dipartiment tal-Marketing fejn kien ingaġġat qabel, sakemm jinsab rwol adegwat għalih. Tajjeb li wieħed jinnota wkoll illi ma kien ser ikun hemm l-ebda telf la fil-grad u wisq anqas fil-paga.

Ma hemm l-ebda lok ta' dubju li l-bank seta' kien iżjed proattiv f'dan ir-rigward. Ir-rikorrent xehed, u dan ma ġiex innegat mill-bank, illi kien hemm diskussjonijiet dwar xi rwoli u anke kellu jirċievi iżjed informazzjoni fuq rwol partikolari, liema azzjoni qatt ma saret, u dan filwaqt li l-jum tar-ritorn tar-rikorrent kien dejjem qed joqrob. Meta daħal is-Sur Perotti fil-biċċa, inħoloq dan l-irwol ta' support ad hoc fuq bażi temporanja, u r-rikorrent iddikjara li ma setax jaċċetta rwol subordinanti. Jidher ċar li kien hemm sens ta' ġenn, għaliex il-bank lanqas biss ta spjegazzjoni lir-rikorrent dwar fiex kien se jikkonsisti dan l-irwol. B'danakollu, lanqas ma jista' jiġi nnegat il-fatt li r-rikorrent lanqas ħa l-inizjattiva li jsaqsi għal iżjed informazzjoni dwar dan l-irwol, iżda minflok ġibed il-konkluzjonijiet li ried hu u minflok mexxa bl-azzjoni tal-grievance u tal-union.

Wieħed jistaqsi jekk tali rwol kienx attwalment subordinanti għal dak li kellu qabel ma beda l-career break ir-rikorrenti, ossia l-irwol ta' Marketing Manager, jew fil-fatt kienx verament wieħed ta' natura klerikali. Minn banda r-rikorrent jishaq li n-nomenklatura ta' support dejjem tirrelata mal-grad klerikali, filwaqt li Tonio Mallia xehed li r-rikorrent kien se jkun qed jagħti assistenza fil-marketing għaliex xogħol biżżejjed għalih kien hemm, filwaqt li rwoli klerikali fl-istess dipartiment ma kinux jeżistu. Filwaqt li r-rikorrent jishaq illi rwol ta' 'support' fi ħdan id-dipartiment tal-Marketing dejjem ikollu insinwazzjonijiet ta' natura klerikali, dan it-Tribunal għandu jħares lejn dan il-fatt b'mod oġġettiv, u intant ma jistax jingħad li kien ġust li r-rikorrent assumu li dan kien minnu, mingħajr ma talab spjegazzjon ta' fiex kien se jikkonsisti dan l-irwol, nonostante l-fatt li s-Sur Perotti naqas milli jagħmel dan mill-bidu huwa nuqqas min-naħa tal-bank stess ukoll.

Minkejja dan, x'kienet verament in-natura ta' dan l-irwol huwa irrilevanti għal dan it-Tribunal. Kif ġie ritenut, jekk ir-rikorrent ħassu tant urtat b'din id-deċiżjoni li emmen li se tfigger degradazzjoni tal-karriera tiegħu, ir-reazzjoni ġusta mingħajr ebda dubju ma kellhiex tkun li unilateralment jiddeċiedi li ma jitfaċċax għax-xogħol.

In vista ta' dan kollu suespost, l-unika domanda rilevanti li tibqa' għal dan it-Tribunal sabiex jiddetermina t-tkeċċija kinitx waħda ġusta jew le hija jekk il-bank intimat kienx raġonevoli fl-azzjoni tiegħu li tterminatlu l-impjeg fil-jum li fih ir-rikorrent kellu jirritorna għax-xogħol meta dan ma tfaċċax.

Il-ftehim kollettiv vigenti ċarament jipprovdni illi l-fatt li impjegat ma jirrapportax għax-xogħol mingħajr awtorizzazzjoni jikkostitwixxi "misconduct", u li din għandha tiġi milqugħa b'azzjoni dixxiplinarja li għaliha l-ftehim kollettiv ma jipprovdix li jista' jkun hemm konsegwenza ta' tkeċċija. Minkejja li l-bank intimat jinsisti illi t-terminazzjoni tal-impjeg saret abbazi ta' abbandun tal-post tax-xogħol, fil-kuntest ta' dak li jipprovdni l-ftehim kollettiv din mhijiex konsegwenza possibbli għal tali forma ta' "misconduct" kif speċifikament jipprovdni l-istess ftehim kollettiv. Il-proviżjonijiet tal-ftehim kollettiv huma ċari ferm u għaldaqstant dan it-Tribunal ma jista' fl-ebda mument japprova jew wisq anqas jittollera ksur tant flagranti f'dan ir-rigward.

Filwaqt li dan it-Tribunal isostni li r-rikorrent ma mexiex sew fil-fatt li ma tfaċċax għax-xogħol mingħajr preavviż, nonostante l-protestazzjoni tiegħu, sew jekk kinux ġenwini jew le, lanqas ma mexa sew il-Bank fil-ksur ta' tali provvediment tal-ftehim kollettiv. F'dan ir-rigward, it-Tribunal għandu jdejh marbuta u ma jistax ma jsibx li t-tkeċċija kienet inġusta stante l-ksur flagranti tal-ftehim kollettiv. Li kieku ġiet immedija azzjoni dixxiplinarja skont il-ftehim kollettiv f'dan ir-rigward kontra r-rikorrent, u huwa ppersista fl-assenza mhux awtorizzata tiegħu mix-xogħol, kienet tkun storja oħra.

Deciżjoni

Wara li sema' x-xhieda u ra d-dokumenti prodotti mill-partijiet, u kkunsidra l-każ, it-Tribunal jaqta' u jiddeċiedi billi jilqa' l-ewwel talba tar-rikorrenti, filwaqt li jiċċad it-tieni talba tar-rikorrenti.

Fir-rigward ta' kumpens, dan it-Tribunal jinnota illi l-argument illi r-rikorrent huwa dovut tliet snin paga f'każ li dan it-Tribunal jiddetermina illi t-tkeċċija tiegħu hija inġusta skont l-artikolu 12(b)(i) tal-ftehim kollettiv ma tregix għaliex il-proviżjoni ċertament tirrelata ma' sensji (tant illi s-sezzjoni numru 12 innifisha hija intitolata "Redundancies & Early Retirement") u b'hekk ma tista' bl-ebda mod tiġi interpretata li tinkwadra kwalunkwe tip ta' terminazzjoni illi dan it-Tribunal jiddeċiedi li tkun inġusta.

Għaldaqstant, in vista tal-argumenti miġjuba aktar 'il fuq it-Tribunal jordna lis-soċjetà intimata tħallas il-kumpens ta' erbat elef euro (€4,000) lir-rikorrent fi żmien xahar mid-data tal-lum."

L-Appell

13. Ir-rikorrent ħassu aggravat bid-deċiżjoni appellata, u intavola appell minnha fit-2 ta' Diċembru, 2022, fejn talab lil din il-Qorti tħassar, tannulla u/jew tirrevoka d-deċiżjoni appellata, u taqta' l-istess kawża billi tordna li l-bank appellat iħallas lill-appellant somma ekwivalenti għal tliet snin paga, kif ukoll tiddikjara li l-appellant soffra minn trattament diskriminatorju, u tillikwida kumpens f'dan ir-rigward.

14. Permezz tal-ewwel aggravju tiegħu, l-appellant isostni li t-Tribunal applika l-Ftehim Kollettiv b'mod żbaljat, meta fil-konsiderazzjonijiet tiegħu qies li l-artikolu 12(b)(i) tal-Ftehim Kollettiv japplika f'każ ta' sensji, u b'hekk qies li l-kumpens pretiż mill-appellant, ekwivalenti għal tliet snin paga, ma japplikax għal kull tip ta' terminazzjoni tal-impjieg minn mal-bank appellat. L-appellant jikkontendi li l-interpretazzjoni ta' din il-klawsola hija żbaljata għal kollox, u ċċita l-klawsola relattiva li tgħid illi:

"... the same benefit, with a minimum of three (3) years' salary, shall be due to an employee whose termination of employment is declared unjust by the competent tribunal according to law unless reinstated in his previous post."

15. L-appellant qal li l-interpretazzjoni mogħtija mit-Tribunal lil din il-klawsola mhijiex waħda loġika, u din il-klawsola kellha tiġi applikata ladarba t-Tribunal sab li t-tkeċċija tiegħu mill-impjieg kienet waħda ingusta.

16. Permezz tat-tieni aggravju tiegħu, l-appellant qal li huwa ħassu aggravat għaliex it-Tribunal ma tax motivazzjoni għall-mod kif illikwida l-kumpens li għandu jithallas lilu (€4,000) skont id-dettami tal-artikolu 81(2) tal-Kap. 452 tal-Liġijiet ta' Malta. L-appellant qal li minkejja li t-Tribunal daħal bir-reqqa fil-mertu tal-kwistjoni, dan naqas milli jagħti ħjiel dwar kif wasal għall-kumpens ta' €4,000, u donnu injora għal kollox l-obbligi li jemanu mill-artikolu 81(2) tal-Kap. 452. Qal li l-liġi tirreferi għal *lucrum cessans* u għal *damnum emergens*, iżda li t-Tribunal injora dawn il-kunċetti, u lanqas ma kkonsidra t-talba tal-appellant għall-ħlas lilu ta' danni morali. Qal li fil-likwidazzjoni tal-kumpens skont l-artikolu 81(2) tal-Kap. 452, u skont il-ġurisprudenza tal-Qrati tagħna, it-Tribunal għandu diskrezzjoni meta jiġi biex jiffissa l-kumpens, u din il-likwidazzjoni mhijiex sindakabbli sakemm ma jinstabx li hija sproporzjonata jew irragonevoli. Qal li m'hemmx dubju li hemm element ta' diskrezzjoni, iżda d-deċiżjoni għandha tkun immotivata f'kull aspett, u huwa ma jafx kif it-Tribunal wasal biex jillikwida kumpens ta' €4,000. Qal li t-Tribunal skarta wkoll il-kwistjoni tad-danni morali pretizi minnu, u li fil-każ tiegħu d-danni morali kienu sostanzjali sew għaliex ra l-ħolm u x-xogħol kollu li kien għamel, jisfuma fix-xejn.

17. Permezz tat-tielet aggravju tiegħu, l-appellant isostni li d-diskriminazzjoni li huwa soffra la kienet ġustifikata u lanqas proporzjonata. Qal li t-Tribunal applika l-liġi ħażin fir-rigward tat-talba biex jiġi ddikjarat trattament diskriminatorju meta huwa ma tħalliex iressaq *grievance* qabel id-dħul lura tiegħu għax-xogħol. Qal li David Perotti stess fix-xhieda tiegħu qal li ma kien hemm xejn fil-Ftehim Kollettiv li jiddetta li impjegat fuq *career break* ma jistax iressaq *grievance*. L-appellant qal li kull impjegat tal-bank kopert mill-Ftehim

Kollettiv għandu dritt iressaq *grievance*, u dan huwa prinċipju li huwa sancit bil-klawsola numru 7 tal-Ftehim Kollettiv, li tgħid illi:

“When an employee considers that he has a justifiable grievance related to the working conditions or terms of employment, he may attempt to resolve the matter using the Grievance Procedure.”

18. L-appellant qal li huwa dan li pprova jagħmel, u huwa kellu lanjanza dwar ir-rwol li kien ser jingħata mar-ritorn tiegħu l-bank, u dan tal-aħħar kellu obbligu li jisimgħu u josserva l-prinċipji stabbiliti fil-Ftehim Kollettiv mingħajr ebda restrizzjoni jew kundizzjoni li ma tkunx teżisti fil-Ftehim Kollettiv u li ma tapplikax għall-impjegati l-oħra tal-bank. Qal li t-Tribunal naqas milli jinterpreta l-kuncett ta’ ‘diskriminazzjoni’ kif stabbilit fil-ligi, u dan peress li l-appellant bħala impjegat ta’ bank gie diskriminat meta ma tħalliex iressaq *grievance* waqt li kien għadu fuq *career break* u impjegat tal-bank. Qal ukoll li huwa pprova li f’istanzi oħra l-bank mexa mod ieħor ma’ impjegati oħra, billi jew estendielhom il-perijodu tal-*career break*, jew offriehom skema ta’ irtirar kmieni mill-impjieg, u għalhekk it-Tribunal ma kellux jiskarta din l-evidenza, jew jirreferi għal dak li ntqal bħala *detto del detto*.

19. Fir-raba’ aggravju tiegħu, l-appellant qal li kien hemm bdil unilaterali tal-kundizzjonijiet tax-xogħol, u dan meta l-bank obligah jirritorna għax-xogħol f’pożizzjoni inferjuri għal dik li kien jikkupa qabel, u dan għaliex dan kien ifisser li l-pożizzjoni tiegħu ser tiġi kompromessa, u kien ser ikollu jibqa’ jagħmel xogħol inferjuri sakemm l-ilment tiegħu jiġi rimedjat. Qal li kuntratt ta’ impjieg irid jiġi esegwit *in buona fede*, bil-konsegwenza li jorbot lill-prinċipal mhux biss għal dak li jkun espress fih, iżda wkoll għall-konsegwenzi kollha li jgħibu

magħhom l-obbligi tal-prinċipal emanenti mill-istess kuntratt skont ix-xorta tagħhom u bl-ekwità.

Ir-Risposta tal-Appell

20. Fir-risposta tiegħu, il-bank appellat għamel riferiment għall-aggravji sollevati mill-appellant. Beda biex qal li r-risposta tiegħu u dak li qiegħed jingħad fiha, huwa mingħajr preġudizzju għall-appell separat li ġie intavolat mill-bank innifsu, fejn ħa l-pożizzjoni li fil-każ odjern ma kienx hemm tkeċċija ingusta. Qal li l-artikolu 81(2) tal-Kap. 452 tal-Liġijiet ta' Malta jipprovdi li f'każijiet ta' tkeċċija ingusta u f'każijiet li jaqgħu taħt il-kompetenza tat-Tribunal, hemm dritt ta' appell fuq punt ta' liġi, u l-appellant qiegħed jitlob lill-Qorti tissindaka l-interpretazzjoni mogħtija mit-Tribunal fir-rigward tal-Ftehim Kollettiv. Il-bank appellat qal li dritt ta' appell fuq punt ta' liġi ma jestendix għal appell fuq interpretazzjoni tal-Ftehim Kollettiv bejn il-partijiet, u li meta ssir talba bħal din, l-appell għandu jitqies li huwa inammissibbli. Il-bank appellat qal li l-Qorti qegħda tintalab tagħti interpretazzjoni tal-Ftehim Kollettiv b'mod differenti mill-interpretazzjoni li giet mogħtija mit-Tribunal, u dan għandu jwassal għal dikjarazzjoni li l-aggravju sollevat mill-appellant huwa inammissibbli.

21. Il-bank appellat saħaq li l-klawsola li l-impjegat jingħata tliet snin salarju, tapplika biss f'każijiet ta' *redundancy* li jiġu ddikjarati mhux ġusti, u għalhekk tiġi kkunsidrata bħala tkeċċija ingusta mit-Tribunal, u mhux f'każijiet ta' tkeċċija ingusta fejn m'hemmx kwistjonijiet ta' *redundancy*. Qal li fil-fatt il-klawsola in kwistjoni tgħid li irid jingħata l-kumpens sakemm ma jkunx hemm

reinstatement. Il-bank appellat qal li fil-każ odjern żgur li ma seta' jigi offrut l-ebda *reinstatement* għaliex dan lanqas biss intalab mill-appellant, u lanqas ma kien hemm lok għal *reinstatement* għaliex kien l-appellant innifsu li għażel li ma jirritornax lura x-xogħol wara li skadielu l-*career break*. L-appellat qal li jkun ingust li kieku wara li kien hemm l-għażla libera tal-appellant li ma jirritornax lura fil-post tax-xogħol tiegħu, tenut kont li kien qiegħed jaħdem x'imkien ieħor, li jigi kkumpensat bl-ekwivalenti ta' tliet snin salarju bħal ma tkun intitolata persuna li tkun giet dikjarata *redundant* u ma terġax tingħata postha lura.

22. Il-bank appellat qal li t-tieni aggravju tal-appellant huwa wieħed superfluwu, għaliex dak li qiegħed jitlob l-appellant huwa kumpens ekwivalenti għal tliet snin salarju, u mhux spjegazzjoni dwar kif it-Tribunal illikwida kumpens ta' €4,000. Qal li qabel illikwida dan l-ammont ta' kumpens, it-Tribunal kien konsapevoli tal-fatt li waqt il-*career break* l-appellant kien qiegħed jaħdem ma' entità governattiva u għadu jaħdem magħha, u li huwa ma soffra l-ebda telf finanzjarju. Qal li fil-fatt l-appellant kien ser isofri telf jekk jirritorna fl-impjieg tal-bank, għaliex kien ser ikollu jhallas lura somma ekwivalenti għal nofs is-salarju ta' sentejn.

23. B'riferiment għat-tielet aggravju tal-appellant, il-bank appellat qal li kif inhi l-liġi (il-Kap. 452) preżentement, jirriżulta li ma hemm ebda dritt ta' appell minn deċiżjonijiet mit-Tribunal dwar kwistjonijiet ta' diskriminazzjoni, u dan stante li tali kwistjonijiet jaqgħu taħt l-artikolu 75 (1)(c) tal-Kap. 452, mentri d-dritt ta' appell mogħti permezz tal-artikolu 82(3), huwa limitat biss għall-artikoli 75(1)(a) u 75(1) tal-Kap. 452. Il-bank appellat qal li fi kwalunkwe każ il-Qorti qegħda tintalab tagħmel apprezzament mill-ġdid tal-fatti sabiex tasal għal

konklużjoni differenti minn dik li wasal għaliha t-Tribunal. Qal li t-Tribunal iddeċieda li ma kien hemm l-ebda diskriminazzjoni mal-appellant, u li lanqas ma rriżulta li l-*grievance* li ried jagħmel l-appellant giet miċħuda. Qal li l-appellant intalab biss li jirritorna fuq il-post tax-xogħol biex ikun jista' jagħmel il-*grievance* imsemmija, u li ma ngabet l-ebda prova li l-persuni l-oħra li ssemmew mill-appellant kienu f'pożizzjoni komparabbli miegħu, jew li d-deċiżjoni dwar il-*career breaks* tagħhom ittieħdet fl-istess żmien, sabiex seta' jiġi konkluż li kien hemm diskriminazzjoni mal-appellant.

24. B'riferiment għar-raba' aggravju tal-appellant, il-bank appellat qal li l-appellant kellu żewġ ilmenti li ressaq quddiem it-Tribunal, wieħed dwar it-tkeċċija ingusta tiegħu mill-impjieg, u l-ieħor dwar allegata diskriminazzjoni. Qal li imkien ma tressaq xi ilment li t-Tribunal kellu jsib li kien hemm ksur ta' xi kuntratt ta' impjieg, u għalhekk filwaqt li ġew iċċitati diversi deċiżjonijiet dwar il-punt ta' tibdil unilaterali fil-kundizzjonijiet tax-xogħol, imkien ma kien hemm rabta mal-fattispeċi ta' dan il-każ, ma' x'inhu dak li qiegħed jilmenta dwaru l-appellant. Il-bank appellat qal li imkien ma ġie ppruvat li r-rwol offrut lill-appellant wara tmiem il-*career break* tiegħu, kien wieħed inferjuri, jew li huwa kien ser jiġi ppreġudikat b'dan ix-xogħol, u li għalhekk dan ir-raba' aggravju huwa wieħed fieragħ, b'allegazzjonijiet li ma ġewx ippruvati.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

25. Il-Qorti ser tgħaddi sabiex tikkunsidra l-aggravji tal-appellant fid-dawl tal-osservazzjonijiet u l-konklużjonijiet magħmula mit-Tribunal fid-deċiżjoni

appellata, filwaqt li tqis ukoll is-sottomissjonijiet tal-bank appellat kif ipprezentati fit-tweġiba tiegħu.

L-ewwel aggravju: [it-Tribunal applika l-Ftehim Kollettiv b'mod żbaljat]

26. L-appellant jikkontendi li t-Tribunal ma kienx korrett meta ddeċieda li dak li jipprovdi l-artikolu 12(b)(i) tal-Ftehim Kollettiv japplika biss f'każ ta' sensji minn mal-bank appellat, u għalhekk iddeċieda li m'għandhiex tapplika l-klawsola ta' tliet snin salarju li l-appellant jgħid li huma dovuti lilu konsegwenza tal-fatt li huwa tilef l-impjieg tiegħu b'mod ingust. L-appellant qal li l-konklużjoni li wasal għaliha t-Tribunal mhijiex waħda loġika, u kellha tiġi applikata l-klawsola 12 (b)(i) tal-Ftehim Kollettiv, ladarba gie deċiż li fil-każ odjern kien hemm tkeċċija ingusta. Il-klawsola in kwistjoni tgħid hekk:

“The same benefit, with a minimum of three (3) years’ salary, shall be due to an employee whose termination of employment is declared unjust by the competent tribunal according to law unless reinstated in his previous post.”

27. In sostenn tal-pretensjoni tiegħu, l-appellant jagħmel riferiment għa-sentenza tal-Prim'Awla Qorti Ċivili fl-ismijiet **Dennis Francalanza vs. HSBC Bank Malta plc**¹, liema kawża l-Qorti tibda biex tgħid li ma kellha x'taqsam xejn mal-mertu tal-kawża odjerna, għaliex f'dawk il-proċeduri kien skatta proċess dixxiplinarju li wassal għat-tkeċċija tar-rikorrent mill-impjieg mal-bank intimat, u t-Tribunal Industrijali kien iddeċieda li dik it-tkeċċija kienet ingusta stante li kienet waħda sproporzjonata. Fil-każ odjern, it-Tribunal iddeċieda li t-tkeċċija

¹ 15.05.2018, ikkonfermata mill-Qorti tal-Appell (Superjuri) fil-31.05.2023.

tal-appellant mill-impjieg kienet ingusta stante li s-sanzjoni imposta fuq l-appellant mhijiex waħda kkontemplata fil-Ftehim Kollettiv viginti, u dan minkejja li fil-konsiderazzjonijiet li għamel it-Tribunal qabel ta d-deċiżjoni tiegħu, ikkunsidra li kien hemm diversi nuqqasijiet da parti tal-appellant, partikolarment fil-mod kif dan naqas milli jirrapporta għax-xogħol minkejja li kienet ċara għall-partijiet li l-*career break* mogħti lilu kellu terminu li jiskadi, fil-mod kif wera d-dizappunt tiegħu għall-offerti ta' impjieg li sarulu, kif ukoll fil-mod kif l-appellant aċċetta impjieg fis-settur pubbliku għal terminu ta' tliet snin, meta kien jaf li l-*career break* li ngħata mill-bank kien għal perijodu massimu ta' sena (tnax-il xahar). It-Tribunal ikkunsidra dawn il-fatti kollha qabel wasal għad-deċiżjoni tiegħu. Il-Qorti tqis, u din l-osservazzjoni qegħda ssir f'dan l-istadju minħabba fl-appell l-ieħor intavolat mill-bank appellat (155/2022) fejn il-bank qiegħed jikkontesta d-deċiżjoni tat-Tribunal li fil-każ odjern kien hemm tkeċċija ingusta, li l-unika ħaġa nieqsa mil-logika hija kif wara l-konsiderazzjonijiet kollha li għamel it-Tribunal, dan kellu jasal għall-konklużjoni li t-tkeċċija tal-appellant mill-impjieg kienet ingusta. Il-Qorti tirrileva li l-appellant ingħata *career break* għal perijodu ta' tnax-il xahar, u f'dan il-perijodu huwa beda jaħdem ma' entità governattiva b'effett minn Marzu tal-2018. Hekk kif il-perijodu tal-*career break* li ngħata l-appellant mill-bank beda joqrob lejn tmiemu, l-appellant kellu korrisondenza ma' diversi dirigenti tal-bank appellat, inkluż dawk li jaħdmu fid-Dipartiment tar-Riżorsi Umani, u wara diversi proposti miż-żewġ partijiet, gie deċiż, min-naħa tal-bank appellat, li l-appellant kellu jirritorna fl-impjieg *f'supporting role* fl-istess dipartiment fejn kien jaħdem qabel ħareġ bil-*leave*, u dan b'mod temporanju sakemm tiġi identifikata pożizzjoni li l-appellant ikun jista' jaqdi b'mod permanenti. L-appellant irrifjuta din il-proposta li saritlu, u

informa lill-bank appellat li kien fi ħsiebu jressaq *grievance procedure* kontra l-bank. It-twegiba tal-bank għal dan kienet li l-*grievance procedure* mill-appellant setgħet titressaq ladarba l-appellant jirritorna fl-impjieg. Id-data stabbilita għar-ritorn tal-appellant fl-impjieg tal-bank kienet it-2 ta' Mejju, 2019. Iżda dakinhar l-appellant naqas milli jirritorna għax-xogħol, u kien għalhekk li dakinhar stess filgħaxija l-bank appellat informa lill-appellant li l-impjieg tiegħu kien qiegħed jiġi tterminat, bir-raġuni mogħtija għal din it-terminazzjoni tkun l-abbandun tal-impjieg. Il-Qorti ma ssib xejn x'tiċċensura fid-deċiżjoni tal-bank appellat, partikolarment meta wieħed iqis li skont it-termini tal-Ftehim Kollettiv, il-perijodu massimu ta' *career break* huwa ta' tnax-il xahar. Kien l-appellant li wara li għadda t-terminu tal-*career break*, naqas milli jirritorna lura fl-impjieg, kif kellu obbligu li jagħmel. Il-Qorti tqis ukoll li fil-każ odjern l-appellant kien infurmat bir-riskji li jgħorr miegħu *career break* bħal dak mitlub minnu, u minkejja li huwa baqa' meqjus bħala impjegat tal-bank sa dakinhar li gie fi tmiemu l-*career break*, il-bank appellat la kkommetta ruħhu dwar il-grad u lanqas dwar il-pożizzjoni li l-appellant kien ser jintalab jaħdem fiha f'każ li jirritorna lura fl-impjieg. Il-Qorti tqis ukoll li dan ma kienx xi każ ta' *misconduct* tal-appellant, iżda bin-nuqqas tiegħu li jirritorna lura fl-impjieg wara assenza ta' sena, huwa kien qiegħed jibgħat sinjal ċar lill-*management* tal-bank li huwa ma kellu l-ebda ħsieb li jirritorna lura fl-impjieg. Il-fatt li huwa kien iffirma kuntratt ta' tliet snin ta' xogħol ma' entità governattiva, minkejja li huwa fatt aċċessorju, huwa indikattiv sew tal-animu tal-appellant u tar-raġuni vera għalfejn dan irreaġixxa bil-mod kif irreaġixxa għall-offerta li saritlu mill-bank. Barra minn hekk, il-Qorti tirrileva li l-klawsola tat-tliet snin salarju tidhol fis-seħħ biss jekk it-terminazzjoni tal-impjieg tkun giet dikjarata ingusta mit-Tribunal, sakemm

dak l-impjegat ma jkunx ġie *reinstated* fl-impjieg tiegħu mal-bank. Ċertament li ma ġarax hekk fil-każ odjern, għaliex l-offerta li saret lill-appellant kienet li jirritorna fl-impjieg tal-bank bl-istess salarju li kellu qabel, iżda kien hu li naqas li jirritorna għax-xogħol dakinhar li ġie fi tmiemu l-*career break* li kien ingħata. Il-Qorti, minkejja li f'dan l-istadju mhijiex mitluba tagħti decizjoni dwar jekk fil-każ odjern kienx hemm tkeċċija ingusta jew le, qegħda tiriserva li tagħti l-ġudizzju tagħha dwar dan fl-appell separat intavolat mill-bank appellat (155/2022), iżda f'dan l-istadju qegħda tiċhad l-ewwel aggravju tal-appellant.

It-tieni aggravju: [il-motivazzjoni għal-likwidazzjoni tal-kumpens]

28. L-appellant jikkontendi li t-Tribunal kellu jimmotiva l-parti tad-decizjoni tiegħu dwar kif wasal għall-konkluzjoni li l-kumpens li għandu jitħallas lill-appellant għandu jkun ta' erbat elef Euro (€4,000). Qal li fil-każ odjern il-pretensjoni tiegħu kienet għall-ħlas ta' tliet snin salarju, u t-Tribunal kellu jikkonsidra t-telf attwali u potenzjali soffert minnu, kif ukoll id-danni morali li huwa soffra għaliex issa spiċċa jaħdem b'kuntratt ta' impjieg temporanju, u tilef is-sigurtà li l-impjieg mal-bank kien jagħtih, flimkien ma' għadd ta' beneficiċċji li huwa kien intitolat għalihom bħala impjegat tal-bank.

29. Il-Qorti tirrileva li kien l-appellant li ddecieda li jitlob *career break*, mingħajr ma kien imġiegħel, u minkejja li jirrizulta mill-provi li huwa kien wieħed mill-ħaddiema l-aktar promettenti tal-bank. Id-decizjoni li jħalli l-istabbiltà ta' impjieg permanenti u jmur jaħdem b'kuntratt ta' xogħol ta' tliet snin, kienet għażla libera tal-appellant, li għaliha ċertament li m'għandux ikun

kostrett iħallas danni l-bank appellat. Imma l-Qorti tishaq li t-Tribunal kien obligat jagħti l-motivazzjoni għad-deċiżjoni tiegħu, u fid-deċiżjoni appellata m'hemm l-ebda indikazzjoni ta' kif it-Tribunal ikkomputa d-danni li għandhom jithallsu lill-appellant. Fi kwalunkwe każ, dan l-aggravju ser jiġi reż superfluwu b'dak li ser tiddeciedi din il-Qorti fir-rigward tal-appell intavolat mill-bank appellat fl-App. Inferjuri nru. 155/2022, u għalhekk mhijiex ser tkun qegħda tirrimetti l-atti lura quddiem it-Tribunal sabiex dan jimmotiva d-deċiżjoni tiegħu, minkejja li f'każijiet bħal dawn it-Tribunal huwa mistenni li jispjega kif wasal għall-komputazzjoni tal-kumpens li għandu jithallas.

It-tielet aggravju: [diskriminazzjoni sofferta mill-appellant]

30. L-appellant jgħid li huwa sofra diskriminazzjoni li la hija ġustifikata u lanqas proporzjonata, u dan għaliex huwa ma tħalliex iressaq *grievance procedure* qabel jidhol lura x-xogħol. Qal li huwa kien għadu meqjus bħala impjegat tal-bank u, impjegat li qiegħed fuq *career break* għandu jithalla jressaq *grievance procedure*. Qal ukoll li l-bank mexa b'mod differenti ma' impjegati oħra li wkoll talbu *career break*, u kien hemm istanzi fejn impjegati oħra li talbu *career break* ingħataw estensjoni għal dan il-perijodu ta' *leave*, li kien jeċċedi t-tnax-il xahar mogħtija lillu, u impjegati oħra wara li rritornaw lura minn *career break*, ingħataw l-opportunità li jibbenefikaw minn skema ta' irtirar volontarju. Qal li dan huwa differenti mill-mod kif il-bank mexa miegħu.

31. Fl-ewwel lok, u in vista tal-pożizzjoni li ħa l-bank appellat dwar dan l-aggravju fir-risposta tiegħu, il-Qorti tqis li dan l-aggravju huwa ammissibbli, abbażi ta' dak li jipprovdi l-artikolu 82(3) tal-Kap. 452 tal-Liġijiet ta' Malta. Irid

jigi ppreċizat li l-appellant kien għadu meqjus li kien impjegat tal-bank sal-mument li huwa kien għadu bil-*career break*, u li kieku huwa ddecieda li jirritorna lura fl-impjieg fid-data tat-2 ta' Mejju, 2019, huwa kien ikollu kull dritt li jniedi l-*grievance procedure* ikkontemplata fil-Ftehim Kollettiv. L-appellant ma jistax jgħid li huwa ma kienx infurmat b'dan, għaliex din l-informazzjoni kollha giet spjegata lilu fil-korrispondenza varja li kellu ma' diversi ufficjali tal-bank. Minkejja dan, l-appellant, b'decizjoni libera tiegħu ddecieda li ma jirritornax lura fl-impjieg tal-bank appellat dakinhar li huwa kien obligat li jirritorna lura l-post tax-xogħol, u għalhekk huwa tqies li kien abbanduna l-impjieg tiegħu. Fil-mument li l-appellant abbanduna l-post tax-xogħol tiegħu, u l-impjieg tiegħu gie tterminat, u għalhekk ladarba huwa ma baqax meqjus li huwa impjegat tal-bank, huwa ma kellu l-ebda dritt jipprezenta xi forma ta' *grievance procedure ai termini* tal-Ftehim Kollettiv għall-ħaddiema tal-bank appellat. L-impjegati l-oħra li ssemew mill-appellant in sostenn tal-pretensjoni tiegħu li huwa gie diskriminat mill-bank appellat, ma setgħux jigu kkonsidrati la mit-Tribunal u lanqas minn din il-Qorti, u dan għaliex minkejja li kien hemm impjegati li gew individwati, iċ-ċirkostanzi dwar il-*career break* li ngħataw dawn l-impjegati u r-raġunijiet għalfejn kien hemm min tħalla japplika għal skema ta' irtirar volontarju fi tmiem il-*career break*, ma gewx stabbiliti. Għal darb'oħra l-Qorti tfakkar li d-decizjoni li l-appellant japplika għal *career break* kienet għażla libera tiegħu, u jekk il-konsegwenzi ta' dik l-għażla ma kinux daww mixtieqa mill-appellant, jew il-mod kif żvolgaw l-affarijiet wara l-*career break* ma kienx skont l-aspettattivi tal-appellant, m'għandux iwieġeb għal dan il-bank appellat. Il-kundizzjonijiet marbuta mal-*career break* li ngħata l-appellant kienu ċari, u huwa kien jaf li dan il-*break* jew *leave* speċjali kien qiegħed jingħatalu għal

perijodu ta' sena (tnax-il xahar), u fi tmiem dan il-*career break* huwa kien obligat jirritorna lura għax-xogħol, filwaqt li l-bank għamilha ċara li ma kien hemm l-ebda garanzija ta' xi rwol partikolari li kien ser jiġi offrut lill-appellant fi tmiem il-*career break* tiegħu. Għaldaqstant tqis li dan l-aggravju mhuwiex mistħoqq, u tiċċdu.

Ir-raba' aggravju: *[bdil unilaterali tal-kundizzjonijiet tax-xogħol]*

32. L-appellant jikkontendi li fil-każ odjern kien hemm unilaterali tal-kundizzjonijiet tax-xogħol tiegħu, u dan għaliex il-bank appellat kien qiegħed jobbligah jirritorna lura għax-xogħol b'kundizzjonijiet ta' impjeg inferjuri għal dawk li kellu qabel.

33. Il-Qorti hawnhekk ma ssib l-ebda punt legali li jista' jiġi kkonsidrat minnha. Is-sottomissjonijiet tal-appellant fir-rigward ta' dan l-aggravju, huma dwar il-mertu tal-kwistjoni bejn il-partijiet, u dak li huwa inkluż fil-ftehim ta' bejniethom. Il-Qorti tqis li l-appellant hawnhekk m'huwa jqajjem l-ebda punt ta' dritt għall-konsiderazzjoni tagħha, u għalhekk qegħda tqis li dan l-aggravju ma jinkwadrix ruħu taħt dak li jipprovdi l-artikolu 82(3) tal-Kap. 452 tal-Liġijiet ta' Malta. Għaldaqstant tqis li dan l-aggravju mhuwiex ġustifikat, u tiċċdu.

Decide

Għar-raġunijiet premissi, din il-Qorti tiddeċiedi l-appell tal-appellant billi tiċċdu, u dan filwaqt li qegħda tiċċhad l-ewwel, it-tielet u r-raba' aggravji

**mressqa mill-appellant, qegħda tastjeni milli tieġu konjizzjoni tat-tieni
aggravju tiegħu.**

L-ispejjeż ta' dan l-appell għandhom jithallsu mill-appellant.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**